



# KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS KÜRTÖLT, ÉS NAGY SZÓZATOK  
LŐNEK A MENNYBEN...”

AZ UTOLSÓ ÓRA

VALLÁSSZABADSÁG

– Pace, shalom, salam

AZ ELŐKÉSZÜLET IDEJE:

Elengedés, önvizsgálat,  
„elrejtőzés Krisztusban”

A Szentírásban megjövendölt  
folyamatok szembetűnő  
felgyorsulása

A lelki ajándékok összehordásától  
azok szétszakításáig

Az univerzum tanúságtétele  
a Teremtőről



*Kedves Testvérek!*

Azzal a hitbeli kívánsággal bocsátjuk útjára a *Kürtszó* 5. számát, hogy tartalma valóban kürtszóként ébresszen, felkészülésre és munkára ösztönözzön mindannyiunkat. Jel 10,7 az eredeti szöveg szerint „a hetedik angyal kürtölésének a napjairól” szól. A hetedik angyal kürtölése tehát egy egész korszakot takar, amely a Jézus eljövetele előtti utolsó prófétikus időpont (Dn 8,14 – a 2300 év vége, 1844) lejártától egészen Jézus eljöveteleig tart. Ezalatt végig érvényes a Jóel próféta könyvében található felhívás: „Fújjátok a kürtöt a Sionon!” (Jóel 2,1) Isten hívó népe körében tehát folyamatosnak kell lennie a „kürtölésnek”, annál is inkább, mivel Jézus tanításaiban arra mutatott rá, hogy ebben az időben nagy kísértés „az elalvás, a szív megnehezedeése” (Mt 25,1–10, Lk 21,34). Az úgynevezett „végidő” utolsó szakaszában pedig még hangosabban kell szólnia a kürt szavának, mert az ellenség ebben az időben törekszik a leginkább arra, hogy Krisztus tanítványait tompultságban, álmodásban tartsa, illetve, ha lehet, „elhitesse”, az igazság keskeny ösvényéről mintegy észrevétlenül leterelje őket. A következő ígéret azonban mindazoknak szól, akik megtartják Krisztus – pontosított fordítás szerint – „állhatatosságra intő beszédét”: „Én is megtartalak téged a megpróbáltatás idején, amely az egész világra eljön, hogy megpróbálja a föld lakosait.” (Jel 3,10)

*A szerkesztők*

**Az Ige mellett**

- A lelki ajándékok összehordásától azok szétszakításáig (1Kor 12,1.4–7) 2

**A Bizonyágtételeket olvasva**

- Ki tartja fenn a köteleket? 4

**Időszerű gondolatok**

- Az utolsó óra 6

**Hit általi megigazulás**

- Az előkészület ideje: Elengedés, önvizsgálat, „elrejtőzés Krisztusban” 9

**Az idők jelei**

- A Szentírásban megjövendölt folyamatok szembetűnő felgyorsulása 12

**Vallásszabadság**

- Pace, shalom, salam 16

**Igaz gondolatok**

- Idézetek 19

**Kitekintő**

- Az univerzum tanúságtétele a Teremtőről 20

**Emlékezés**

- Megemlékezés Egervári Dezső testvérünkről (1930–2014) 22

**Tapasztalatok**

- Rövid beszámoló a pécsváradai Dombay-tónál rendezett gyerektáborról 23

Belső használatra szánt kiadvány. A fenntartásra adományokat köszönettel elfogadunk az alábbi számlaszámon: **VAJDASÁGÉRT ALAPÍTVÁNY 10402623-50526554-86651004**. Szerkesztők: Reisinger János, Vankó Zsuzsa, Buda Júlia. Elérhetőségeink: [www.kurtszo.hu](http://www.kurtszo.hu); e-mail: [kurtszo@kurtszo.hu](mailto:kurtszo@kurtszo.hu). További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: **06-30/619-5901**; illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen. A [kurtszo@kurtszo.hu](mailto:kurtszo@kurtszo.hu) címen várjuk a kérdéseket és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

## A lelki ajándékok összehordásától azok szétszakításáig (1Kor 12,1.4–7)

„A lelki ajándékokra nézve pedig nem akarom, atyámfiak, hogy tudatlanok legyetek.”

**H**ogyan alakulhatott ki olyan helyzet a Szentlélek kiáradásának korában, az apostolok vezetése, valamint tanítói munkája mellett egyes gyülekezetekben, már Krisztus után néhány évtizeddel, hogy ilyen alapvető kérdésben kell Pálnak levelet írnia korinthusi testvéreinek – tehetjük fel a kérdést. Ebből adódik a következő felvetés: hogy gyógyítható e probléma?

Mindenekelőtt a tény, hogy Pál nem várt az alkalmas időre a Korinthusba utazással, hanem levélben kereste meg testvéreit, arra utal, hogy a gyülekezet problémáit nem halogathatta. Azonnali diagnózisra, terápiára, felhívásra, ihletett útbaigazításra volt szükségük. A korinthusi közösség problémáinak jelentősége messze túlmutatott annak tüneteinek.<sup>1</sup>

A kérdés kifejtése egy emlékeztetéssel kezdődik: „*Voltatok [nem régen] népek,*<sup>2</sup> *vezettetvén vezetett-*

*tetek a néma bálványokhoz.*” (1Kor 12,2) Mire kívánta Pál visszaemlékeztetni testvéreit azzal a pedagógiai eszközzel, hogy előéletük sokistenhitére hivatkozott? Miért hangsúlyozza, hogy e bálványok némák? Később a válasz egyértelmű lesz.

Az alapprobléma részletezése és felépítése a 12,4 verstől így kezdődik:

„A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek.”

Az Istentől kapott lelki ajándékok<sup>3</sup> különbözősége: e tényre való emlékeztetéssel kezdődik Pál rendszerezése. Nyilván azért, mert a gyülekezet nem erre figyelt, nem ezzel volt elfoglalva! A gyülekezet minden tagja más és más ajándékot kap, mint ahogy a táalentumokat is a gazda kinek-kinek „*erejéhez képest*”<sup>4</sup> adja: vagyis a teremtő bölcsessége a fedezete annak, hogy kinek-kinek mit és mennyit ad.

Ehelyett a korinthusi gyülekezetben pártoskodás („Pálé, Apollósé” – 3,3–5), felfuvalkodás (4,18), gyermek értelem (14,20), leigázás és fölemésztés (2Kor 11,20) virult. S mindeközben sokan azt hitték, hogy „Krisztuséi” (2Kor 10,7)!

A Krisztustól való láthatatlan eltávolodás, amely szinte észrevét-

lenül jöhet létre, nagyon is látható gyümölcsökkel bír. E gyümölcsök egyike az a beteg közösségi tünet, amikor keresztény emberek egymást kezdik mércének tekinteni. A vezető parancsolni kezd, a vezetett pedig másokat követ. Elfelejtkezve arról, hogy egymásra tekintés helyett keresni kellene azt, amit a Mester adott, és amerre Ő mutat. Ellen White 1875-ben például ezt írta:

„Egyéni felelősségérzetre van szükség... kórházunkban, a kiadóban és az iskolában... hogy őket mire utasította Jézus...”<sup>5</sup>

„A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr.”

A folytatás érthető, a következtetés levonása szükségszerű: a különböző ajándékokkal bíró testvérek szolgálata<sup>6</sup> is különbözik!

Milyen egyszerű a képlet! Isten népe ne egymáshoz idomítsa hitestvéreit, ne mi akarjunk szerintünk fontos feladatokkal megbízni másokat! Ehelyett:

- keressük együtt azt, hogy Isten kinek-kinek milyen ajándékokat adott (vö. pl. a táalentumok példázatával);

- ebből következik, hogy a kapott képességekkel jó sáfárként gazdálkodjunk. Azokat használatra, nem elásásra kaptuk.

Ne felejtsük el, a kora kereszt-

1 Lásd a későbbiekben részletezve.

2 Görögben *ethné*: nép.

3 Gör. *khariszma*.

4 Mt 25,15.

5 Ellen G. White: *Bizonyságtételek*. IV., 186. o.

6 Gör. *diakónia*.

tény korszakban is történt – a jó szándék vitathatatlansága mellett is – tévedés a szolgálatokra megbízás vonatkozásában: imádsággal, sorsvetéssel hívták el, majd szentelték fel a szolgálatra Mátyást,<sup>7</sup> azonban Isten nem őt választotta apostolnak. E legjobb szándékú választás a példája annak, hogy

„különbség van a cselekedetekben<sup>8</sup> is, de ugyanaz az Isten, aki cselekszi mindezt mindenkiben.”

Az ajándékok harmadik jellemzője jelenti a legnagyobb meglepetést: különbség van a szolgálatok között abban is, hogy hatásuk, erőmegnyilvánulásuk<sup>9</sup> is különböző!

E szempont, úgy egykor, az olimpiák Görögországában, mint ma, modern korunkban is teljes meglepetés és fontos aktualitás! Ne feledjük, akkor (mint ma is) a rendkívüli teljesítmények heroizálása általános volt. A siker, a teljesítmény, a többiekénél is nagyobb bajnoki eredmények képezték, képezik a hírek alapját, illetve sokak számára az elérendő célt.

Milyen nagyszerű, hogy az evangélium Istene belső értékrendje szerint mér mindenkit! Arra figyelmeztet, hogy a kevesebb talentumostól kevesebbet vár a mennyei bíró. Csakhogy mivel mi, emberek, csak azt látjuk, „ami a szemünk előtt van”, azt hisszük sokszor, hogy aki töb-

bet tett, az értékesebbet is hozott létre, illetve maga az ember is értékesebb. A teljesítmény nagysága az, ami sokszor elkápráztat minket.

Mátyás példájánál maradva: bizonyára őszinte hívő volt, de lelki ajándék és erőmegnyilvánulás vonatkozásában nem apostol!

Összegezve: Keressük ajándékainkat! Hittestvérek ebben tudatosan segítsék egymást! Biztosan kaptunk képességeket, ajándékokat. Ebből fakadóan megtalálhatjuk szolgálatunkat is, hisz a két-  
tő szervesen összefügg. Az ígélet szerint „előre el van készítve, hogy abban járjunk”. Végül, ha elkezdjük végezni munkánkat, ne egymáshoz mérjük magunkat, mert az biztos tétűtra vezet. Mennyi gőg, mennyi kisebbségi érzés jött létre e mennyei szempont figyelmen kívül hagyása miatt!

A fejezet a 7. verssel a következőképpen folytatódik:

„Mindenkinek azonban haszonra<sup>10</sup> adatik a Léleknek kijelentése.”

Pál a Lélek megnyilvánulásának összehordásáról<sup>11</sup> szól. Amíg az előző néhány gondolatban az egyén hitbéli eszméléséről, a valóságos megtérés következtében kialakuló döntő tapasztalatról, tulajdon ajándékainak felismeréséről, használatáról volt szó, addig most ennek folytatására, egy közösségi szempontra terelődik a figyelem. A különböző lelki ajándékokat össze kell hordanunk.

A talentumok példázatát ismét felidézve, a gazda birtokolt mindent, szolgálói pedig csak egy-egy részt kaptak. Hitbéli közösségünk valósága ott kezdődik, amikor a megtért, lelki ajándékaikra eszmélt tanítványok már nem maguknak élnek, hanem tudják, hogy ezek az ajándékok egymást kiegészítő jellegűek. Ha pedig követjük a Mester parancsát, s azokat összehordjuk, „kiábrázolódik bennünk a Krisztus”.

A sorrend azonban nem megkerülhető: először tanítvánnyá kell válni, s említett ajándékaink tudatában, azok használata esetén kezdődhet el a mennyei minta szerinti *ekklészia* építése. Vagyis szolgálatunk. Hiába jön ugyanis össze egy sereg ember, akár hétről hétre, ha a személyes hit, az ebből fakadó személyes szolgálat nem működik! Ne feledjük, a tisztségekre alkalmas emberek megkeresése és megbízása az *ekklésziában* tulajdonképpen azzal az igénnyel történik, hogy Isten kinek-kinek milyen ajándékot adott, s kit is készített fel egy-egy feladat megfelelő ellátására. Amikor a lelki ajándékok egymást kiegészítő és az egész közösséget gazdagító összehordása helyett a különböző tisztségek kerülnek a figyelem középpontjába, akkor már egy válságjelenséggel állunk szemben...

Balogh Gábor  
(Folytatjuk.)



7 Ap csel 1,22–26.

8 Gör. *energéma*: erő kifejtés, hatás, tett, erőmegnyilvánulás.

9 Lásd az előző lábjegyzetnél.

10 Gör. *szümféro*: összehoz, összeszed, összehord.

11 Lásd az előző lábjegyzetnél.

# A Bizonyágtételeket olvasva

## KI TARTJA FENN A KÖTELEKET?



**1868** augusztusában Battle Creekben tartózkodva azt álmodtam, hogy jókora tömegben vagyok. A tömeg egy része utazásra készült. Színültig megrakott szekerekkel indultunk útnak. Amint haladtunk, az út emelkedni látszott. Az egyik oldalán mély szakadék tátongott, a másikon pedig sima fehér fal nyúlt a magasba, mintha bevakolták volna.

Továbbhaladva az út egyre keskenyebb és meredekebb lett. Egyes helyeken annyira összeszűkült, hogy beláttuk, lehetetlen kocsikon utaznunk tovább. Kifogtuk a lovakat, a poggyász egy részét átrakva a lovakra, lóháton folytattuk az utat. Az ösvény még keskenyebb lett. Kénytelenek voltunk a falhoz simulni, nehogy a mély szakadékba zuhanjunk. A lovakra rakott málha azonban a szakadék felé taszított minket. Attól tartottunk, hogy a mélybe bukunk, és összezúzzuk magunkat a sziklákon. Levágtuk hát lovainkról a málhát, ami aztán a mélybe hullott. Lóháton folytattuk utunkat, olykor halálra rémülve a keskenyebb helyeken, hogy elveszítjük az egyensúlyt, s a mélybe zuhanunk. Ilyenkor mintha valaki

kantáron fogta volna a lovakat. Mintha átvezettek volna a veszélyes szakaszon.

Amint az ösvény tovább szűkült, úgy határoztunk, hogy veszélyes lenne a további lovaglás, ezért hátrahagytuk a lovakat, s gyalog, libasorban folytattuk az utat, egymás lábnyomába lépkedve. Itt vékony kötelek lógtak a hófehér fal tetejéről. Ezeket megragadtuk, hogy segítsenek megtartani egyensúlyunkat. Ahogy továbbhaladtunk, a kötelek is velünk jöttek. Végül az ösvény annyira keskeny lett, hogy biztonságosabbnak véltük, ha mezítláb folytatjuk az utat. Kis ideig így haladtunk. Rövidesen jobbnak láttuk, ha harisnya nélkül megyünk tovább. Ekkor azokra gondoltunk, akik nem szoktatták magukat a nehézségekhez. Hol lehetnek most? Nem láttuk őket a csoportban. Minden változásnál néhányan hátramaradtak, s csak azok folytatták az utat, akik már előbb megszokták a nélkülözéseket.

Az úton kiállt nehézségek csak serkentették őket, hogy haladjanak előre.

Egyre növekedett a veszély, hogy lezuhanunk az ösvényről. Bár szorosan a falhoz simultunk, mégsem találtunk biztos támaszt a lábunknak. Ettől kezdve csaknem teljes súlyunkkal a kötelekre nehezkedtünk. Megértettük: Fentről tartanak minket! A keskeny ösvényen haladó egész csoport ezt ismételte.

Megremegettünk, amikor a mélységből hangos jókedv és tivornyázás hangjai ütötték meg a fülünket. Hallottuk a káromkodást, az ocsmány tréfát, az alantas, gyalázatos nótázást. Fülünkbe zengett az induló és a tánczene hangja. Hallottuk a zeneszerszámok hangját, a harsogó hahotázást, amint átkozódással, keserű zokogással vegyült, s csak még eltökéltebben igyekeztünk fennmaradni a keskeny, nehezen járható ösvényen. Most már szinte mindig teljes súlyunkkal a köteleken csüngtünk.

Észrevettem, hogy a szép fehér falon vérfoltok virítanak. Bántotta a szememet, hogy így elcsúfítva láttam a falat. Azonban ez az érzés nyomban el

is tűnt. Rájöttem, hogy ez nem is lehetne másképp. Mert akik utánunk jönnek, látni fogják, hogy mások is végigjárták már a keskeny, nehéz utat előttük. Megértik, hogy ha mások előttük haladtak itt, ők is képesek rá, s amikor vér serken a lábukból, nem csüggednek el, hanem amint látják a falon a vérnyomokat, tudni fogják, hogy mások is elviselték ezt a fájdalmat.

Végül széles hasadékhöz érkeztünk, ahol ösvényünk véget ért. Nem volt már semmi, ami irányítaná lábunkat, semmi, amire léphettünk volna. Teljesen a kötelekre kellett hagyatkoznunk, amelyek addig egyre vastagodtak, míg derékvastagságúvá nőttek. Itt egy ideig tanácstalanná váltunk, és elcsüggedtünk. Félénk suttogással kérdeztük egymást: Mi tartja fenn a köteleket? Férjem közvetlenül előttem haladt. Kövér izzadságcseppek peregtek arcáról, nyak- és homlokerei kétszer olyan vastagok voltak, mint azelőtt, és elfojtott, kínos nyöszörgés hangzott ajkáról. Az én arcomról is csurgott a verejték, és olyan gyötrelmen mentem át, mint még soha. Félelmetes tusa állt előttünk. Ha itt csődöt mondtunk, hiába viseltük el az út nélkülözéseit.

Előttünk, a hasadék szemközti oldalán szép zöld pázsit terült el. Bár napot nem láttam, mégis ragyogó, selymes, színaranyhoz, ezüsthöz hasonló fény sugarak árasztották el a pázsitot. Életem folyamán semmit sem láttam, ami e mező szépségéhez és dicsőségéhez fogható lett volna.

Elérjük-e a célt? Ha a kötél elszakad, menthetetlenül elveszünk. Újra felhangzott a kérdés: Ki tartja fenn a köteleket? Pillanatra haboztunk, hogy megkockáztassuk-e, majd beláttuk: Egyedüli reményiségünk, ha teljesen a kötéltre hagyatkozunk! Ez volt a támaszunk végig a nehéz úton. Most sem fog cserben hagyni bennünket. Mégis tovább tétováztunk és gyötrődünk. Akkor elhangzott a mondat: Isten tartja a kötelet. Nincs mitől rettegnünk. A mögöttünk jövők is elismételték e szavakat, s hozzáfűzték: Isten nem hagy cserben. Hisz eddig is biztos kézzel hordozott.

Ekkor férjem átlendítette magát a félelmetes hasadékon túl fekvő gyönyörű rétre. Én is azon nyomban követtem. És milyen megkönnyebbülést és Isten iránti hálát éreztem!

Hangokat hallottam, amint diadalmasan magasztalták Istent. Boldog voltam, tökéletesen boldog. Fölbredtem, és éreztem, hogy minden idegszá-



lam reszket a nehéz útszakaszon elviselt aggodalom miatt.

Az álomhoz nem kell magyarázat. Olyan mély benyomást tett rám, hogy valószínűleg minden mozzanata élénken megmarad bennem, míg lesz emlékezetem.

(Ellen G. White: *Bizonyságtételek*. II., Jelentőségteljes álom című fejezet)

Isten népe a szomorúság idejében semmi hasznát sem veheti a házaknak és földbirtokoknak, mert a feldühödött csőcselék elől menekülniük kell; abban az időben vagyunkat nem használhatják a korszerű igazság terjesztésére. E látomásban láthattam: Isten azt akarja, hogy szentjei minden javuktól elszakadva áldozattal kössenek frigyet Istennel, mielőtt a szomorúság ideje eljönne. Ha javaikat az Úr oltárára helyezték, és komolyan kérik az Urat, hogy mutassa meg kötelezettségeiket, az Úr megmutatja nekik, hogy mikor rendelkezzenek felettük. Akkor teljesen szabadok lesznek majd a szomorúság idején, s többé mi sem ránthatja őket vissza.”

(Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*. A Kötelességeink a megpróbáltatás idején c. fejezetből)

# Időszerű gondolatok



## AZ UTOLSÓ ÓRA

Míg gyermekeink el nem érték a felnőttkort, nyaranta leginkább a tengerhez utaztunk. A készülődés minden alkalommal kényelmes lassúsággal, ráérősen folyt, majd az időpont közeledtével egyre gyorsabbá, sietőssé vált. Mindig az utolsó órában készülünk el az indulásra.

A történelem folyamán Isten elhívott népe sem sietett. Tudatában volt annak, hogy mikor jön el az utolsó óra. János apostol útján ugyanis Isten előre közölte, hogy mikor lesz „itt az utolsó óra; és amint hallottátok, eljön, így most sok antikrisztus támadt; ahonnan tudjuk, hogy itt az utolsó óra... Nem azért irtam néktek, mivel nem ismeritek az igazságot, hanem mivel ismeritek azt.” (1Jn 2,18.21) Az utolsó órában hangzik fel Krisztus utolsó felszólítása is: „Fussatok ki belőle, én népem, hogy ne legyetek részesek az ő bűneiben, és ne kapjatok az ő csapásaiból!” (Jel 18,4) „Ha valaki ezt mondja **akkor** néktek: Íme, itt a Krisztus, vagy amott, ne higgyétek. Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és nagy jeleket és csodákat tesznek, annyira, hogy elhitesseék, ha lehet, a választottakat is.” (Mt 24,23–24)

Az utolsó órában Krisztus nevében fellépve sokan árulják a hamisságot. Olcsón. És egyre többen veszik. És mikor ez az antikrisztusi lelkület teljesen „elhiteti a földnek lakosait a jelekkel, amelyek adattak néki” (Jel 13,14), **akkor** hamisságot hirdetve mondják, hogy Krisztus itt van a pusztában, amit az Ő választott népének rendelt gyülekezési helyül, „hol Istentől készített helye van” (Jel 12,6). Hamisságot hirdetve mondják, hogy a belső szobában van, amit Ő arra rendelt, hogy „ajtódat bezárva, imádkozzál a te Atyádhoz” (Mt 6,6). Krisztus nincs e helyeken, amit Ő maga erősít meg: „Íme, előre megmondtam nektek. Azért, ha azt mondják majd nektek: Íme, a pusztában van, ne menjetek ki; íme, a belső szobákban, ne higgyétek.” (Mt 24,25–26)

Megmarad azonban az ő ígérete, Isten beszéde.

Ezért nem bízhatja magát senki még a saját véleményére sem, nemhogy máséra. Mert az elhíttetés sosem kívülről jön, hanem belülről támad. Olyanoktól, akikben megbízunk, mert „hozzám hasonló halandó, én barátom és ismerősöm, akik együtt édes bizalomban éltünk; az Isten házába jártunk a tömegben” (Zsolt 55,14–15). Ők is a gyülekezet tagjai, ám olyanok, „akik zsidóknak mondják magukat, és nem azok, hanem hazudnak” (Jel 3,9). Krisztus nevében szólnak, ám éppen csak „annyira, hogy elhitesseék, ha lehet, a választottakat is” (Mt 24,24). Az Írásra hivatkozva mondják, hogy ők is ahhoz az asszonyhoz tartoznak, aki „elfutott a pusztába” (Jel 12,6), és közülük „sokan mondják majd... **ama napon: Uram! Uram! Nem a te nevedben prófétáltunk-e, és nem a te nevedben üztünk-e ördögöket, és nem cselekedtünk-e sok hatalmas dolgot a te nevedben?**” (Mt 7,22)

A nagy küzdelem e téren sem úszható meg. Krisztus sem kötött kompromisszumot a testvéri szeretet nevében az igazság ellenében, hanem világossá tette: „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet bocsássak e földre; nem azért jöttem, hogy békességet bocsássak, hanem hogy fegyvert. Mert azért jöttem, hogy meghasonlást<sup>1</sup> támazzak... hogy az embernek ellensége legyen az ő háza népe.” (Mt 10,34–36)

1 Az eredeti görögben: *dikhadzó* – kettéoszt, elválaszt, szembeállít.

Az éjszaka a szürkülettel veszi kezdetét. Ezért Krisztus óva intett: „Még egy kevés ideig veletek van a világosság. Járjatok, amíg világosságotok van, hogy sötétség ne lepjen meg titeket: és aki a sötétségben jár, nem tudja, hová megy.” (Jn 12,35) Aki eddig élesen látott, annak szemei előtt egyre homályosabb lesz a cél, ha a saját szemével akar látni. A sötétség a nagy nyomorúság idején lesz teljes. „Sötétség lesz az, s még hajnalfénye sem lesz.” (Ámós 5,20) Isten **akkor** nem adhat már világosságot, mert „mi közössége a világosságnak a sötétséggel” (2Kor 6,14). **Akkor** a saját szemével senki nem látja már a célt. **Akkor** vak vezet világtalant, mert lesz, aki magát látónak állítja, aki-re ez áll: „Azt hiszed magadról, hogy te a vakoknak vezetője, a sötétségben levőknek világossága... vagy, bírván a törvényben az ismeret és igazság formáját” (Rm 2,19–20), ám „ha azért a benned lévő világosság sötétség: mekkora **akkor** a sötétség?!” (Mt 6,23)

Valóban látni csak azok fognak, akik gondoskodtak arról is, hogy senki el ne hitethesse őket azzal



Pieter Bruegel: Vakok, 1568 (Mt 15,14 alapján)

kapcsolatban, hogy merre van a cél. Ők azok, akik nem másokat követnek, „akik asszonyokkal nem fertőztették meg magukat, mert szüzek” (Jel 14,4). Ők látnak a sötétben, mert van lámpásuk. Nem a saját erejükből akarnak látni, hanem vallják, hogy „te vagy az én szövétnekem, Uram, s az Úr megvilágosítja az én sötétségemet” (2Sám 22,29), mert tudják, hogy a látás Istentől van, aki ezt ígéri: „A vakokat

oly úton vezetem, amelyet nem ismernek, járatom őket oly ösvényeken, amelyeket nem tudnak; előttük a sötétséget világossággá teszem, és az egyenetlen földet egyenessé; ezeket cselekszem velük, és őket el nem hagyom.” (Ésa 42,16)

A Krisztust váró nép hasonlatos a tíz szűzhez, akik kimentek a vőlegény elé. Lámpásaik kezükben vannak. Isten végzi bennük jellemet formáló munkáját, „ül mint ötvös vagy ezüsttisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, és fényessé teszi őket” (Mal 3,3) – „hogy a ti kipróbált hitetek, ami sokkal becsesebb a veszendő, de tűz által kipróbált aranyból, dicsőre, tisztességre és dicsőségre méltónak találtasson a Jézus Krisztus megjelenésekor” (1Pt 1,7), „hogy majd Önmaga elébe állítsa dicsőségben az egyházat, úgy, hogy azon ne legyen szeplő vagy sömörögzés, vagy valami afféle; hanem hogy legyen szent és feddhetetlen” (Eféz 5,27)

Most még álmosító szürkület van. A sötétségre készülve az okos szüzek nemcsak a lámpást, az

Ige világosságának ismeretét viszik magukkal mint „sötét helyen világító szövétneket” (2Pt 1,19), hanem a Krisztus jellemét hordozó tiszta edényt is, tudván: „Álljon el a hamisságtól mindenki, aki Krisztus nevét vallja... Ha tehát valaki magát ezektől tisztán tartja, tisztességre való edény lesz, megszentelt, és hasznos a gazdának, minden jó cselekedetre alkalmas.” (2Tim 2,19–21) A tiszta edényben pedig elegendő olajat is visznek, hogy a Szentlélek megvilágosító erejével az Ige világosságát táplálni tudják. És mikor „éjjelkor felriad-

nak a népek, és elenyésznek, a hatalmas is eltűnik kéz nélkül” (Jób 34,20), **akkor** a balga szüzek „futkosnak, hogy keressék az Úrnak beszédét, de nem találják meg” (Ámós 8,12), „és íme, mindenütt nyomor és sötétség és szorongatásnak éjszakája, ő pedig a sűrű sötétben elhagyatva” (Ésa 8,22). Az előrelátó szüzek pedig előveszik lámpásukat, az „Isten beszédét, amely munkálkodik is ti bennetek,





Pieter Bruegel: Saul megtérése című festményének egy részlete, 1567

akik hisztek” (1Thess 2,13). Lámpásukat a tisztán tartott edényből színültig töltik olajjal, ami hatalmas fényvel világít, mert ez a beszéd „nem emberi bölcsességnek hitető beszédeiben állt, hanem léleknek és erőnek megmutatásában, hogy a ti hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Istennek erején nyugodjék... nem oly beszédekkel, melyekre emberi bölcsesség tanít, hanem amelyekre a Szentlélek tanít” (1Kor 2,4–5.13).

Nem bízzák magukat az emberi tekintélyre, hanem személyesen kutatják az Írást, mint „kik bevették az ígét teljes készséggel, naponként tudakozva az írásokat, ha úgy vannak-e ezek” (Ap csel 17,11), mert Isten ígérétebe kapaszkodnak: „Keressétek meg majd az Úr könyvében, és olvassátok: ezeknek egy híjuk sem lesz, egyik a másiktól el nem marad; mert az Ő szája parancsolta, és az Ő lelke gyűjtötte össze őket” (1Thess 2,13; Ésa 34,16). Személyes odaszánásukat nem helyettesíti az előadások és a prédikációk hallgatása, mert Isten előtt nem lehet más véleményére hivatkozni: „Ki-ki a maga értelme felől legyen meggyőződve.” (Rm 14,5)

Amikor már „sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket” (Ésa 60,2), az elhitézés támadásával szemben egyetlen fegyver marad, az Ige. Amikor „a nap

sötétséggé válik, a hold pedig vérré, mielőtt eljön az Úrnak nagy és rettenetes napja” (Jóel 2,31), akkor többé „nincsen közbenjáró” (Ésa 59,16), „nem ér el minket az igazság, várunk világosságra, és íme, sötétség, és fényességre, és íme, homályban járunk” (Ésa 59,9). Egyedül az Ige, ami kőszálként megáll. Az okos szüzek csak Isten ígérétebe kapaszkodhatnak: „Hallgassatok az én szómra, és én Isteneteké leszek, ti pedig az én népemé lesztek” (Jer 7,23), „íme, hamar eljövök; és az én jutalmam velem van” (Jel 22,12).

Az utolsó órában sietni kell. Nincs idő kényelmesen készülődni. Pakolni amúgy sem kell, mert úgysem vihetünk semmit. Menyegzői ruhára sincs szükség, mert arról a vőlegény gondoskodik. Csak egyetlen poggyászunk

van: „A Krisztusnak beszéde lakozzék ti bennetek gazdagon.” (Kol 3,16)

Nincs több idő. Isten felszólítása sürgető: „Készítsétek az Úrnak útját, és egyengessétek meg az ő ösvényeit... A fejsze pedig immár a fák gyökerére vetetett.” (Mt 3,3.10) „Életre-halálra küzdjétek bemeni a szoros kapun: mert sokan, mondom néktek, kívánkoznak bemenni, és nem mehetnek.” (Lk 13,24) Nincs királyi út, amit az alkímisták kerestek, nincs ying és yang harmóniája. Csak az igazság szűk ösvénye van, annak is a közepe (lásd Péld 8,20).

A testvéri szeretet nem egyezhet ki a hamisság hallgatásával, mert „semmi sincsen az igazságból, ami hazugság” (1Jn 2,21). Ezért „szűnjél meg, fiam, hallgatni az olyan tanítást, mely téged arra visz, hogy a bölcsességnek ígétjétől eltévedj... őrizd meg, ami rád van bízva, elfordulván a szentségtelen üres beszédektől és a hamis nevű ismeretnek ellenvetéseitől, amellyel némelyek kevélykedvén, a hit mellől eltévelyedtek” (Péld 19,27; 1Tim 6,20–21). Ehelyett „az igazságot követvén szeretetben mindenestől fogva nevedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban” (Efész 4,15).

Márton István

## AZ ELŐKÉSZÜLET IDEJE: Elengedés, önvizsgálat, „elrejtőzés Krisztusban”

„Az Úr az én kősziklám, váram és szabadítóm, az én Istenem, az én kősziklám, őbenne bízom: az én pajzsom, üdvösségem szarva, menedékem.” (Zsolt 18,3)

Jézus Krisztus élete szüntelen példaadás, tanítás és személyes készülés volt. Atyjával való rendszeres és közvetlen kapcsolata, isteni természetén túlmenően az Ige értése és gyakorlati megélése volt életének értelme és tökéletes-gének kulcsa.

### Jézus követése az előkészület terén is

Gyakran olvasható a „Te kövess engem!” felhívás a Bibliában. Szintén kifejező Jelenések könyvének idézete: „Aki győz, amiképpen én is győztem...” (Jel 3,21) Jézus azt kérte tanítványaitól, hogy Őt figyeljék és kövessék. „Amint én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást” – mondta egy alkalommal, sőt ezt a mércét állította a hívő közösség elé mintául, mint amiről a világ megismeri őket (Jn 13,34–35). *Nem is lehet ennél komolyabb cél, ünnepélyesebb távlat az emberi életben, mint Jézusra tekintve élni, és így élni meg emberi, testvéri kapcsolatainkat.* Minderre azonban készülni kell, a biblikus szabályok

szerint, mert az ember önmaga képtelen ezt megtenni.

De mit jelent a felkészülés? Jézus Krisztus a személyes készülés terén is példánk. Emlékezés, tanulás, imádság, tanítás és a jó cselekedetek szüntelen gyakorlása által edzette lelkét a nagy áldozatra. *Az előkészület Jézus Krisztus számára a tökéletesség megtartását jelentette, a jó melletti szüntelen és azonnali döntést.*

Az ember számára az előkészület alaptörvényei, szabályai ugyanazok, mint Jézus Krisztus esetében, azonban különbségek is vannak az ember állapota miatt.

### Előkészület a bűnből való szabadulásra

Jézus Krisztus büntelen volt, tökéletes. Az ember azonban kora gyermekkorától fogva „bűnben él” (Zsolt 51,7), személyes tetteivel is voksol a rossz mellett, és egyedül ebből az állapotból nem tud kiemelkedni – rabjává válik a bűnnek.

Rendkívül kifejező, ahogy közvetlenül az Egyiptomból való szabadulás előtt Isten komoly készülésre, sőt készenlétre szólítja föl Izraelt. Testileg és főként lelkiileg kellett készülniük, meghintve az áldozati bárány vérével a bejárati ajtófélfákat és a szemöldökfát, emellett „derekaitok felövezve, saruitok lábaitokon, és pálcáitok kezetekben, és nagy sietséggel egyétek azt, mert az Úr páskája az” (2Móz 12,11). *Mindez arra taníthat, hogy bizonyos esetekben, pél-*

*dául az önvizsgálat és a személyes változtatás, megújulás terén, a halogatás és a lassú tempó életveszélyes.* Amiként egy meredek szirtről – látva a tátongó szakadékot – hirtelen és gyorsan visszalépünk a biztonságos talajra, úgy a bűnöktől is sietséggel kell szabadulnunk és menekülnünk – Krisztushoz. Ilyen értelemben a bűnbe süllyedt ember számára a felkészülés „szabadulást és őrzést” egyaránt jelent, de nem saját erőből.

*A hívő ember már ebben az életben elsősorban a mennyei lényekkel való jövőbeli társaságra készül, a Krisztussal való személyes kapcsolat megtapasztalásán és ápolásán keresztül.* Ezzel párhuzamosan gondolatban elidőzik a mennyei ítélet jelenetein, és lelkében vágy ébred a tiszta jellem iránt, erősödő vágyakozás arra nézve, hogy – Jézusra tekintettel – igazzá nyilváníttasson.

*A lelki előkészület végső soron az igaz élet utáni erős, szinte oltahatatlan vágyódást eredményezi, amely mindennél fontosabbá válik az életben.* Eltörpülnek az élet gondjai, a pénzért megvásárolható anyagi javak, sőt minden gond egyben lehetőséggé válik a megszentelődés útján. Felértékelődnek az emberi, családi, rokoni kapcsolatok, a barátságok és – mint a kapcsolatok között a legnemesebb – a testvéri szeretet.

*Az előkészület nem egy elhárítható része az életnek, hanem a hívő ember élete a maga teljességében előkészület.* Készülés az emberi kapcsolatok jobb ápolására,

hogyszavunk „aranyalma [legyen] ezüsttányéron” (Péld 25,11). Készülés az evangélium hirdetésére számunkra alkalmas vagy éppen alkalmatlan időben, váratlan helyzetekben. Készülés javaink „elengedésére”, és könyörgés a tárgyakhoz, dolgokhoz való kötődésünk megszűnéséért. Egyben önvizsgálat gyakorlása, azaz szembenézés a múlttal és a jellel.

## A kürtölés éve: az elengedés ideje

Az ószövetségben minden hetedik esztendő „szombatév” volt, ilyenkor pihent az ember és a természet is. Emellett volt egy ennél nagyobb esemény is: a kürtölés éve vagy a jubileumi év, mely mindig az 50. évet jelentette. Ekkor az emberek elengedték adósaik tartozását, és visszaadták a birtokokat is korábbi tulajdonosaiknak, valamint visszatértek rokonaikhoz, őseik földjére.

Bizonyára hatalmas és ünnepléses év volt ez, és „nagy találkozások és emlékezések” boldog alkalma is lehetett: „Szenteljétek

meg az ötvenedik esztendőt, és hirdessetek szabadságot a földön, annak minden lakójának: kürtölésnek esztendeje legyen ez néktek, és kapja vissza ki-ki az ő birtokát, és térjen vissza ki-ki az ő nemzetségéhez.” (3Móz 25,10)

*A jubileumi év magában foglalta a szombatév fizikai tartalmát (nem vetettek és arattak, a föld pihent) és lelki tanításait is, de ennél sokkal többről volt szó: teljes elengedés, a „gyökerekhez” való visszatérés a nemzetségek és a rokoni szálak terén is.*

Taníttja továbbá, hogy jövevények és vándorok vagyunk e földön, és hogy bibliai értelemben nincs „magántulajdonunk”, legfeljebb sáfárkodásra kapunk Istentől javakat az életben, de valójában „hazát keresünk” (2Móz 25,23; vö. Zsid 11,13–14).

A kürtölés évére vonatkozó ószövetségi rendelkezés az Újszövetség népét is tanítja: Emlékeztet a magasabb rendű dolgok elsőbbségére a mulandó földi javakhoz képest. *A legfontosabb előkészületek azonban az emberi szívben történnek: „Az Isten országa nem szemmel láthatóan jó el..., mert íme, az Isten országa tibennetek van.”* (Lk 17,20–21)

## A „menedékvárosok” mint előkép – gondatlanság, lelki felkészületlenség

Az ószövetségi Izrael egyik fontos intézménye volt a menedékvárosok működtetése (4Móz 35,9–34). Ha egy ember szántszándékkal – gyűlöletből vagy ellenségeskedésből

(20–21. vers) – kioltotta egy másik ember életét, a legközelebbi rokonnak kellett megölnie a gyilkost, annak érdekében, hogy a gonoszság el ne fajuljon a nép körében.

Amennyiben a tett indoka (a rossz szándék) egyértelműsíthető volt, a vérbosszú életbe lépett. Ha az eset kivizsgálást igényelt, a vétség elkövetője a menedékvárosban található oltalomra, amíg ügyét a közösség kivizsgálja, majd ettől függően döntöttek sorsáról. Ha igazolódott az ártó szándék, a menedékvárosba futott embert kiadták, s halál várt rá, de amennyiben a tanúk – legalább kettő – igazolták, hogy nem áll szándékosság a tett mögött, a felkent főpap haláláig kellett a menedékvárosban maradnia, csak ezután térhetett vissza otthonába.

A menedékvárosok intézménye különösen a figyelmetlenségből, gondatlanságból eredő haláleseteknél jelentett kiutat a tett elkövetője számára.

Bizonyos értelemben a menedékvárosok is előképként szolgáltak, nem pusztán „jogi” intézmények voltak: *az Istenhez menekülés és a Jézus Krisztusban való „lelki elrejtőzés” jelképei a hívő ember számára.*

Részen jelezték, hogy Isten elítéli a szívben melengetett gyűlöletet és haragot, amely hosszabb-rövidebb idő elteltével szavakká és tettekké érlelődhet. Az ártó szándékból történő tettekre nincs mentség. Lelki értelemben is igaz: az embernek alaposan meg kell vizsgálnia az ő szívét, mert „boldog ember az, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít, és lelkében csalárság nincsen” (Zsolt 32,2). Ugyanakkor



a gondatlanságot is komolyan veszi a Szentírás. A fáradság, a kimerültség, a túlterheltség vagy éppen a mély imaélet hiánya ugyanúgy meggondolatlan tetteket szül, főként váratlanul, hirtelen előállt helyzetekben. Ilyenkor segít a „lelki menedékváros”, vagyis a Krisztusban való elrejtőzés.

*A vétség súlyát ugyan nem csökkenti az ártó szándék hiánya, Isten mégis – annak szívbéli bűnbánata után – enyhülést ad az embernek, és elveszi róla bűneinek terhét.* A gondatlanság és figyelmetlenség terén azonban még komolyabb elővigyázatosságra sarcall.

A lelki előkészület magában foglalja a szívben elrejtőző, meglapuló szándékok felszínre hozása és az ezekből való megtisztulás mély igényét. Egyben jelenti a múltban elkövetett mulasztások és a gondatlanságból, lelki készületlenségből eredő hibák, bűnök fel-tárását is.

A főpap halálakor a vétséget elkövető ember visszamehetett az otthonába, ami szintén előképe a Jézus halála által megérintett és átformált lélek „hazatérésének”. *A szavaknak és a tetteknek egy hívő közösségben akkor van pozitív hatásuk, ha megszentelt és tiszta szívből származnak, mintaként, példaként szolgálnak, építenek.* Fontos a „menedékvárosban maradnunk”, és tovább időzni a szent légkörben, formálódni a mennyei mintára.

## Az előkészület mint életelv

Közösségünkben az előkészülettel kapcsolatos gondolatok 2007-ben kaptak teret (előkészületi év néven), az ószövetség „szombatév”

lelki tanításainak vetületeként, amelyeket ki-ki magában tovább-érlelhetett. Lényege a világi, lázas tennivalóktól való távolabbra húzódás, illetve az „odafelvalókkal törődés” erősítése, számos konkrétummal és javaslattal. Érintette a munkahely, a család, a testvériség és az egyéni szemlélet területeit, de nem határozott meg pontos lépéseket a sarokköveken túl. Újragondolta a hívő ember kapcsolatrendszerét a világgal, a nem hívőkkel, a testvérekkel és a személyes szolgálattal. *Azt üzente: „Változtass gyorsabban, kérj több erőt felülről, élj okosabban, kerülj közelebb Krisztushoz, mert ez rajtad múlik. Ne várj arra, amit neked kell megtenned, mert az idő közeledik.”*

Az előkészületi év újabb megfogalmazást kapott akkor, amikor egyik testvérünk úgy érezte, hozzá kell tennie az elhangzottakhoz egy olyan gondolatot, amely nem hagyja nyugodni őt. Ennek lényege ez volt: az előkészület idejének nem lesz vége, Krisztus második eljöveteleig tart, és ha a nép készületlen marad, az események visszavonhatatlanul elindulnak, a válság bekövetkezik, és drámai lesz.

A szükséges lelki és hitbeli felkészültség sok hibától megóvhat egy közösséget, ugyanakkor a készületlen lelkület láncreakció-szerűen okozhat válságokat.

Hasznos újra és újra megszólaltatni az „Amiket pedig néktek mondok, mindenkinek mondom: Vigyázzatok!” bibliai üzenetet (Mk 13,37), és átgondolni akár a konkrétumok szintjén is: vajon szükségem van-e az Isten által küldött „menedékvárosra”, és mit tehetek én a jelenben hitéletem,

szolgálatra való alkalmasságom és a testvéri kapcsolatok javítása érdekében.

Tóth Gábor

Az előkészületi év meghirdetésekor, 2007 őszén elhangzott anyag letölthető a következő linken:  
<http://hangtar.kerak.hu/download.php?mid=1224>  
CD-lemezen megrendelhető a Kürtszó elérhetőségein.





## A SZENTÍRÁSBAN MEGJÖVENDÖLT FOLYAMATOK SZEMBETŰNŐ FELGYORSULÁSA

E cikkben mintegy folytatjuk a *Kürtszó* előző számában közölt híradást „az idők jeleiről”. Ott arról olvashattunk, hogy 2013 novemberétől fogva mind erőteljesebben hangzik a felhívás a világ keresztényeihez, hogy egyesüljenek *egy látható egyházban, álljanak egy fedél alá* Ferenc pápa fősege alatt. Ezt a protestáns oldalról indított felhívást a pápa részéről megfogalmazott biztatás követte: *„Várja protestáns testvéreit józsefi ölelésre.”* (Lásd az amerikai karizmatikus evangéliumi protestánsok lelkészértekezletének küldött videoüzenetét: <https://www.youtube.com/watch?v=NlhWOCmEB0U>.)

**M**ostani írásunkban arra mutatunk rá, hogy a karizmatikus vallásosság milyen kiváló „köttöanyag” bizonyul a katolikusok és protestánsok egyesítésére irányuló törekvésben, valamint arra, hogy Ferenc pápa mennyire él ezzel az eszközzel. Továbbá arra is rámutatunk, hogy az ökumené egyre konkrétan és erősebben szélesedik ki a világvallásokat is magába foglaló globális vallási egységgé.

Úgy tűnik, hogy a pápa már nem csupán az összes keresztény felekezet, hanem egy globális világvallás fejének a pozíciója felé törekszik. Szó lesz Barack Obama vatikáni látogatásáról is.

Ajánlom a lap angolul tudó olvasóinak, hogy tekintsek meg az Amazing Facts, illetve Doug Batchelor videohíradóját a fentiekkel kapcsolatban. Ez az alábbi linken látható: <http://www.youtube.com/watch?v=8EIPqHrpDZo>.

Ennek a videónak a tényanyagára többször hivatkozom majd e cikkben.

## A pápa részvétele a karizmatikus megújulási konferencián (június 1., Róma)

Lássuk a tényeket! Június 1-jén a Római Olimpiai Stadionban (Stadio Olimpico di Roma) 53 000 karizmatikus hívő gyűlt össze, akik nyelveken imádkoztak a konferenciát személyesen meglátogató pápáért. *A sajtóhírek kiemelték, hogy ez volt az első eset, amikor a Római Katolikus Egyház feje nemzetközi karizmatikus megújulási konferencián vett részt.* (A katolikus egyház ugyanis korábban távolságtartó volt a karizmatikus mozgalommal szemben.) Nem sokkal később, június 5-én, amerikai vallási és politikai vezetők 50 fős delegációja találkozott magánkihallgatáson a pápával. Köztük volt Joel Osteen, aki a texasi Houstonban lévő sok ezer fős karizmatikus protestáns gyülekezet ismert lelkésze, vezetője. A megbeszélés tartalma részleteiben nem ismert, de a látogatás ténye mindenképpen jelentőségteljes. Doug Batchelor ismételt emlékeztet az említett

videón arra, hogy a Szentírás szerint katolicizmus, protestantizmus és spiritualizmus hármas szövetségé jön létre a végidőben (lásd Jel 17,5; Jel 16,13).

## A pápa és Barack Obama találkozása

Korábban, még márciusban, az USA elnöke, Barack Obama is látogatást tett a Vatikánban. Hozzá másképp viszonyult a pápa, mint a karizmatikusokhoz. Idézet a *Heti Válasz* c. folyóirat április 3-ai számából:



„A Ferenc–Obama találkozó nyilvános része csupa mosoly, tréfálkozás volt...”

„Az alázatos, szeretetteli, megértő pápa erőskezű főpásztornak, egyháza elkötelezett védelmezőjének bizonyult, aki nem dől be... liberális szólamoknak... A Ferenc–Obama találkozó nyilvános része csupa mosoly, tréfálkozás volt... A zártkörű tárgyalások mások voltak... A Szentszék aggodalmának adott hangot az egyesült államokbeli vallásszabadságot illetően.” (66. o.)

Nem csoda, hogy a pápa kemény hangot ütött meg Obamával szemben, hiszen folyamatosan súlyos kritikák érik őt az Amerikai Egyesült Államok vallásos körei részéről. „Mint afféle vallásos világkép nélküli ember, Obama is a karitatív munkára akarja redukálni az egyház tevékenységét, s nem érti az egyház társadalmi szerepét a hagyományos értékek védelmében. Olyannyira nem, hogy [római] látogatása előtt Raymond Burke bíboros így fakadt ki: »Az Egyesült Államok elnöke fokozatosan a ke-

resztény civilizáció ellenségévé vált. Teljesen szekuláris személyiség, aki élet- és családelles politikat folytat.« – Majd arra mutatott rá, hogy Obama a vallásszabadságot a lelkiismereti szabadsággal akarja felcserélni.” (Uo.)

## A közös millenniumvárás és a karizmatikus „mámor”: két összekötő kapocs katolikusok és protestánsok között

Figyeljük meg az előbbi idézetben ezeket a kifejezéseket: *Az egyház társadalmi szerepe a hagyományos értékek védelmében; keresztény civilizáció.* Obamának az a bűne, hogy *szekuláris személyiség*, vagyis az állam és az egyház szétválasztásának elvét vallja. Továbbá elébe helyezi az egyén lelkiismereti szabadságát a vallásszabadságnak, amit a világi társadalom a vallásos közösségeknek biztosít. Miért olyan éles a harc a *vallásos világkép* és a *keresztény civilizáció* harcosai, valamint a modern tár-

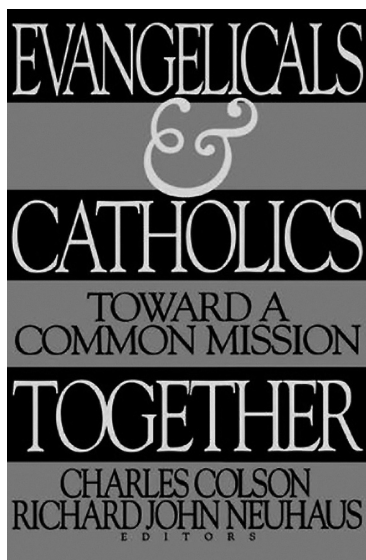


Constantinus az I. Szilveszter pápának átadott adománylevélben ismeri el a pápaság felsőbbrendűségét a világi hatalom fölött (Santi Quattro Coronati-templom, XIII. századi freskó)

sadalom szabadságjogaihoz ragaszkodók között? A nagy keresztény egyházak a constantinusi fordulat óta nem tudnak kiábrándulni a keresztény társadalom eszméjéből és reménységéből. Nevezetesen,

ma is azt tartják ideálisnak, ha a világi hatalom a keresztény ideológiához igazodik, és törvényhozáásával biztosítja annak érvényesülését. Az amerikai úgynevezett „evangéliumi protestánsok”, akik harcosan vallották a 20. század elejétől fogva, hogy az eredeti, biblikus protestantizmushoz, bibliai hittvallásukhoz ragaszkodnak a széles körben terjedő elvallástalanodással szemben, beleestek a constantinusi modell törébe. Emiatt egyeznek ki a Római Katolikus Egyházzal is.

Egy fontos dokumentum született még 1994-ben, amit annak idején jóformán észre sem vettünk, nem látva meg akkor nagy jelentőségét. A címe a következő volt: *Evangéliumiak és katolikusok együtt. Keresztény misszió a harmadik évezredben.* (Könyv is született hasonló címmel, amelynek szerzői: Charles Colson és Richard John Neuhaus.) Oly fontosnak látták – az elvallástalanodás



hátterén – az összefogást a 3. évezredbeli emberiség vallással való újbóli meghódítását illetően, hogy ezért érdemes volt féltretenni

ni a katolikus–protestáns tantételbeli különbségeket, és egyesülni a cél érdekében. Azok az amerikai protestánsok ugyanis, akik sohasem adták fel a keresztény társadalom eszméjét, a millenniumot úgy értelmezik, mint egy „aranykorszakot” a földön, a kereszténység globális győzelmével. Ezért partnerre találnak a katolikusokban, akik szintén csak átmenetinek tekintik azt az állapotot, hogy a modern társadalom szétválasztotta az államot és az egyházat, a millenniumot pedig ők is vallási aranykorszaknak értelmezik.

Ezért is hangzik az említett dokumentum címe így: *Keresztény misszió a harmadik évezredben.* Hamis millenniumvárások beteljesítését akarják ugyanis elérni ebben az évezredben, ezért fognak össze, ezért dolgoznak együtt katolikusok és protestánsok.

Ismételten idéznünk kell egy pontosan fogalmazott mondatot Ellen White 1888-ban írt, *A nagy küzdelem* c. könyvéből, amelyet csak most, a beteljesedés hátterén kezdünk igazán megérteni: „Katolikusok, protestánsok és a világ fiai egyaránt elfogadják a kegyesség formáját, a kegyesség ereje nélkül, és ebben a szövetségben a világot megtérítő és régóta várt millennium nagyszerű mozgalmanak kezdetét látják.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában.* A közelgő küzdelem c. fejelet.)

Mi az, ami a keresztény társadalom közösen vallott eszméjén kívül még gyorsítja a katolikus–protestáns összefogást napjainkban? Figyelemre méltó részletet közöl Doug Batchelor az említett videón Charles Colson és Richard John Neuhaus egy másik könyvéből: „Minél inkább terjed a karizmatikus mozgalom az énekeken, imádságokon és istentiszteleti stíluson keresztül – messze túl a hivatalos karizmatikus körökön –, annál jobban hozzájárul ez a katolikusok és az evangéliumi protestánsok közötti válaszfal leomlásához.” (*Evangelicals and Catholics Together: Toward a Common Mission.* Thomas Nelson Publishers, h. n., 1995, 97. o.)

**Mennyire nem mindegy tehát az istentiszteleti stílus! Megalapozottnak tűnik azt mondani, hogy a felekezeti és nemzetközi karizmatikus mozgalom, vagyis a spiritualista vallásosság egyre inkább a „részegítő ital” (Jel 14,8) szerepét tölti be a globális vallási egység létrehozásában.** Ferenc pápa ezért fogadja be a karizmatikus kegyességet teljes mértékben a katolikus egyházba, ezért épít hidat mindenekelőtt a karizmatikus protestánsok irányába. „Az éneklés, a dicséret, az öröm összeköt minket” – vallják. Egyfajta eufórikus „részegés” ez. Mivel az igei tanítást



félreteszik, nincs, ami józanságra intsen, illetve kijózanítson az érzelmi alapon álló álegységből.

Olyannyira közös nevezőre jut a katolicizmus és az amerikai evangéliumi karizmatikus protestantizmus, hogy az említett 1994-es dokumentumban a protestánsok még a katolikusok köreiből is lemondanak. Egy mondat a dokumentumból: „Teológiailag nem jogszerű és a keresztény közösség eszközeinek józan felhasználása szempontjából sem megfelelő egy másik keresztény közösség aktív tagjai között prozelitizmust végezni”, azaz evangelizálni. (Idézi Richard P. Benett: *Római katolicizmus a XXI. században*. Presbiteriánus Kiadó, Miskolc, 2006). A *prozelitizmus – amin az egyik egyházból a másikba való áttérést, illetve áttérést értik az ökumenikus mozgalomban – titalma egyébként az ökumenikus teológia és etika egyik legmeghatározóbb tétele, a mozgalom kezdetétől fogva*. Ezért is képtelenség az az érvelés, hogy az adventüzenetről való bizonyágtétel céljából kell jelen lenni az ökumenikus mozgalomban.

## A vallásközi ökumené egyre erőteljesebb kibontakozása

Doug Batchelor az említett videón arról is beszámol – amiről egyébként a magyar médián keresztül is hírt kaphattunk – hogy június 8-án Ferenc pápa három neves személyiséggel találkozott a vatikáni kertekben, nevezetesen Simon Peresz izraeli és Mahmúd Abbász palesztin elnökkel, valamint I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárkával. A *Hirado.hu*-ról idézzük az alábbiakat: „A katolikus egyházfő, valamint az izraeli és a palesztin elnök békére való felhívásával zárult a Ferenc pápa által kezdeményezett békeima vasárnap este a vatikáni kertekben, ahol zsidók, keresztények és muzulmánok imádkoztak a békéért. A békeima első felében héber, angol és arab nyelvű imádságok követték egymást.” (<http://www.hirado.hu/2014/06/08/ferenc-papa-simon-peresz-es-mahmud-abbasz-gyors-beket-surgetett-az-izraeli-palesztin-bekeiman/>)

Fontos tény, hogy először olvastak fel a Vatikánban a Koránból is, mintegy szentesítve annak ihletett vallási irat voltát.

*Felébresztenek-e bennünket ezek az események, amelyek erőteljes bizonyosságai annak, hogy a vég-*

*időre vonatkozó bibliai próféciaik beteljesedése egyre inkább felgyorsul? Jézus kijelentése szerint hitünk megerősödését eredményezi, ha valóban odafigyelünk a megjövendő események beteljesedésére, és megértjük, szívünkre vesszük ezeknek az üzenetét: „Ezeket most mondtam meg nektek, mielőtt meglenne, hogy amikor meglesz, higgyetek!” (Jn 14,29)*

Vankó Zsuzsa

• A felekezeti és vallásközi ökumené által felvetett teológiai problémákkal kapcsolatban elolvasásra ajánljuk az alábbi cikket: Vankó Zsuzsa: *Sola Scriptura vagy sola Ekklészia?* (*Sola Scriptura*, 2014/2.)

Az idők jelei szempontjából rendkívül fontos cikket találunk a *Nyitott Szemmel* c. folyóirat utolsó (2014/3.) számában is, a 2013/2014-es évről szóló ENSZ-klímajelentéssel kapcsolatban.



Ferenc pápa a siratófalnál, valamint Simon Peresz izraeli és Mahmúd Abbász palesztin elnökkel



## PACE, SHALOM, SALAM PACE, SHALOM, SALAM

*Friss hír:* A katolikus egyházfő meghívására az izraeli és a palesztin elnök június 8-án találkozott a Vatikánban. A megbeszélések után a pápa a konstantinápolyi pátriárka társaságában a Vatikán kertjébe kísérték őket, ahol együtt imádkoztak. A békeima első felében héber, angol és arab nyelvű imádságok követték egymást. Ezeket Ferenc pápa, Simon Peresz és Mahmúd Abbász egymás mellett ülve hallgatta. Az imádságokat követően az elsőként és olaszul beszélő Ferenc pápa úgy fogalmazott: a Szentföldért mondott imádság előrelépés azon az úton, amely az egységet a megosztottság elé helyezi – „azt kell keresni, ami összeköti, nem azt, ami elválasztja” a három legnagyobb vallást, és az ezeket képviselő népeket. A pápa végül egy imával zárta le beszédét, hogy kérje Szűz Mária közbenjárását, és hogy a „béke, shalom, salam” szavak váljanak életmóddá számunkra. Más elfoglaltságra hivatkozva a találkozón nem volt jelen Riccardo Di Segni római főrabbi.

A világsajtó egyöntetű méltatással adott hírt a szegények pápájaként is emlegetett Ferenc pápa egyedülálló diplomáciai sikeréről, hogy nemcsak tárgyalóasztalhoz ültette az izraeli és palesztin államfőt, de a békesség nevében sikerült közös imádságra is rávennie a szembenálló feleket. A pápa kijelentéseit a kialakult eufórikus hangulatban némelyek az elközelgő világbéke nyitányaként is értelmezték. És ha az örök béke még várat is magára, az legalábbis bizonyosnak tűnik, hogy az ez évi Nobel-békedíj már gazdára talált.

A kérdés csak az, hogy megalapozott-e az a vélekedés, miszerint az emberiség béke utáni vágya egy adott történelmi időpontban beteljesül?



A választ sem politikusoktól, sem politológusoktól nem érdemes várni. Ami világosan eligazíthat bennünket, az csak attól származhat, aki előre ismeri az emberi történelmet. Aki már 2500 évvel ezelőtt tudtunkra adta, hogy milyen állapotban lesz a világ közvetlenül az emberi történelem lezárulása előtt. Amikor a béke utáni vágy egyre erősebb lesz, mert „rettegés jött el, s keresnek békét, és nincs. Egy romlás a másikra jön, és egy hír után más támad” (Ezék 7,25–26/a), ezért egyedüli megoldásként olyan szellemi tekintély után áhítoznak, akinek szavában biztonszágot remélnek. És ki lehet nagyobb tekintély annál, mint akit (a magára vonatkoztatott állítás szerint) Isten az ő Fia helytartójaként rendelt legfőbb tanítónak és papnak, Isten beszéde kizárólagos közvetítőjének? Ezért a legkevésbé sem meglepő, hogy az emberek „kérnek látást a prófétától, ám...” fel sem merül bennük, hogy a „...törvény nem lesz a papnál, sem tanács a véneknél” (Ezék 7,26/b).

És miért nem? Mert az emberi történelemben soha nem lesz olyan idő, amikor beköszönt a békeség. Isten előre kijelentése szerint ugyanis „az időről és időszakokról pedig, atyámfiai, nem szükség, hogy írjak néktek; mert igen jól tudjátok ti magatok,

# PACE, SHALOM, SALAM



hogy az Úrnak napja úgy jön el, mint a tolvaj éjjel. Mert amikor ezt mondják: Békesség és biztonság, akkor hirtelen veszedelem jön rájuk, mint a szülési fájdalom a terhes asszonyra; és semmiképpen meg nem menekednek. De ti, atyámfiai, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módra lephetne meg titeket.” (1Thess 5,1–4) Mert akinél a Biblia van, az jól tudja ezt.

Ami közelebről az arab–zsidó békemegállapodást illeti, Ferenc pápa nem tartotta fontosnak megemlékezni arról, hogy egy külön prófécia a maga tömörségében is teljes pontossággal jelzi, hogy a történelem végéig mi várható az ún. Szentföldön, ahol „végig tart a háború, elhatározott a pusztulás” (Dn 9,26).

A Szentírás másképp állítja elénk a pápa békére történő felhívását, mint a világsajtó. Isten szomorú figyelmeztetése ekképpen hangzik: „Hazugsággal gyógyítgatják az én népem leányának romlását, mondván: Békesség, békesség, és nincs békesség!” (Jer 6,14), „elbolondítanak titeket: szívük látását szölik, nem az Úr szájából valót. Szüntelen ezt mondják... azt mondta az Úr: Békességetek lesz néktek és mindenkinek... nem jön tireátok veszedelem!” (Jer



A képen balról jobbra Simon Peresz izraeli államfő, I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárka, Ferenc pápa és Mahmúd Abbász palesztin elnök a vatikáni találkozón

23,16–17), „kik hívságot látnak, és hazugságot jövendölgetnek..., mert eláltatták az én népemet, mondván: béke! Holott nincsen béke.” (Ezék 13,9–10)

A híradás szerint csak egyvalaki érezte úgy, hogy a békesség és biztonság hangzatos szavait nem





A közös békeima alkalma a vatikáni kertekben: a képen balról jobbra Simon Peresz izraeli államfő, Ferenc pápa és Mahmúd Abbász palesztin elnök látható

hitelesíti jelenlétével. Ha a római főrabbi nem is a Biblia olvasását tartotta fontosabbnak a közös imádságon való részvételnél, ám az eszébe juthatott, hogy elődei már vettek részt pápai rendezvényeken...

Ilyen alkalom volt például, amikor 1198-ban a megválasztott III. Ince pápát a konklávét követően a hitközség vezetője egy díszes Tóra-tekercs átadásával köszöntötte. Ekkor az új pápa e szavakkal adta neki vissza az ószövetségi Szentírást: *Confirmatus sed non consentimus*, vagyis: megerősítjük, de nem értünk egyet vele. (Később számos pápa annyit újíttott ezen az eljáráson, hogy nem visszaadta az ószövetségi Írást, hanem utálkozva a sárba ejtette.) Ez a pápa hívta össze 1215-ben a IV. lateráni zsinatot is, amelyen elrendelték a zsidók megkülönböztető ruhaviseletét.

II. Pál pápa (1464–71) találta ki a hírhedt római karneváli zsidófutamot: kalappal a fejükön kellett végigfutniuk a Corsón a Palazzo Veneziaáig, a rájuk eresztett bikák és szamarak elől menekülve.

IV. Pál 1555-ben közzétette *Cum nimis absorbium* című bulláját, amellyel a zsidókat gettóba kényszerítette. A bulla hangsúlyozta, hogy „a zsidók Krisztus-gyilkosok, és mivel alkatuknál fogva rabszolgák, e szerint is kell bánni velük”. A bulla egy külön lakterületet jelölt ki a számukra, amelyet

az első zsidóelkülönítés helyeként szolgáló velencei öntöde (*ghetto*) után neveztek el. A római gettónak a Tiberis partján egy 200x300 méteres maláriás területet jelöltek ki, és egy magas fallal övezték, amely közé 4-5 ezer embert zsúfoltak össze. Higiénia gyakorlatilag itt nem létezett, ezért elterjedt a hiedelem, miszerint a zsidók bűdösek, ami csak a kereszteléssel tűnik el.

A főinkvizítorból lett pápa, V. (Szent) Pius (1566–72) bullájában a zsidókat kitiltotta a Pápai Állam teljes területéről, Róma és Ancona kivételével, ahol megerősítette gettóba zárásukat.

XII. Leó 1826-ban rendeletet hozott, amelyben újra gettókba tömörítette a zsidókat, és kötelezte őket a térítésükre küldött papok beszédeinek meghallgatására. Mindezt azzal is tetézte, hogy egy járvány alkalmával megtiltotta, hogy gyógykezeljék őket, mivel „ez ellentmond a természeti törvénynek”. A római gettó csak 1870-ben szűnt meg, amikor az olasz csapatok elfoglalták Rómát, és királyi rendelet biztosította a gettó volt lakói számára a szabadságot.

Ahogy a római főrabbi, úgy a Bibliát olvasó ember sem osztozhat a vatikáni békemisszió örömeiben. Hiába mondják mantrázva: béke, béke, béke. Hiába mondják három nyelven: pace, shalom, salam. Aki Isten beszédét tekinti mértéknek, az nem fordulhat tanácsért ahhoz, aki „átváltoztatja magát világgossá angyalává... ki mind az egész föld kerekességét elhite-ti” (2Kor 11,14; Jel 12,9). Isten nem helyettesíthető, mert csak „Őnála van a bölcsesség és hatalom, övé a tanács és az értelem” (Jób 12,13). Az Ő békessége nem külső emberek hatalmi egyezményeiben áll, hanem a belső ember átalakulásában. Amit Krisztus maga pecsétel meg: „Békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek, nem úgy adom néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalanodjatok a ti szívetek, és ne féljen!” (Jn 14,27)

Márton István

„A gyáva lelkek számára nagy nehézséget jelent megragadni Isten nekik tett ígéreteit: attól félnek, hogy elbizakodottság lenne elfogadni ilyen jó és értékes dolgokat. Általános szabálynak tekinthetjük, hogy ha van hitünk megragadni egy ígéretet, az az ígéret a miénk. Aki ideadja nekünk az ajtaját nyitó kulcsot, az azt akarja, hogy nyissuk ki az ajtót, és lépjünk be.

Sohasem lehet elbizakodott, aki alázatosan hisz Istennek; de nagyon elbizakodott az, aki kételkedni merészel a szavában. Nem valószínű, hogy csatlódunk, ha túlságosan bízunk az ígéretben. Kudarunk oka a hit hiánya, és nem a túlzott hit. Nehéz lenne túl erősen hinni Istenben; viszont ijesztően gyakori, hogy túl kevésbé hisznek benne.”

*(Charles H. Spurgeon)*

A pénznek nagy értéke van, mert sok jót lehet vele tenni. Isten gyermekeinek kezében a pénz táplálék az éhezőnek, ital a szomjazónak és ruha a mezítelennek; eszköz az elnyomottak megvédésére és a betegek gyógyítására. De a pénz csak akkor ér többet a homoknál, ha életszükségletek megteremtésére, mások áldására és Krisztus ügyének előbbre vitelére használjuk fel.

*(Ellen G. White: Krisztus példázatai. A pénz c. fej.)*

„Mikor Istenre bízom a sorsom, érzem, hogy Isten nem ad föltétlen jogot ehhez. Hinnem kell benne, hogy »madárka tolla se hull ki« az Ő akarata nélkül, de nincs jogom vaksi bizalommal mindent az Ő kezébe tenni; Isten reám is bízta, hogy csináljam és igazítsam a sorsom. S csak, ha vállalom ezt a feladatot, akkor segít. A tunyák és a gyávák, akik bólogatva és hümmögve Istenre bíznak mindent: a válságos pillanatban Isten szava nélkül maradnak.”

*(Márai Sándor: Napló 1943–1944)*

„A testi szem átnéz Istenen, csak a világot látja, a lelki szem átnéz a világon, és Istent látja.”

*(Joseph Hall)*

„A modern fizika szükségszerűen Istenhez vezet el bennünket, nem pedig távolra visz Tőle. Az ateizmusnak egy kieszelője sem volt természettudós. Valamennyien közepszerű filozófusok voltak.”

*(Sir Arthur Stanley Eddington asztrofizikus)*

„Tudásunk egy csepp, amit nem tudunk, az egy egész óceán.”

\*

„Az első korty a tudomány poharából ateistává tesz. A pohár alján pedig ott van Isten!”

\*

„A Kozmosz csodálatos elrendezése és harmóniája csak egy mindenható és mindentudó lény tervében születhetett meg. Ez mindörökre a legnagyobb felismerésem.”

*(Isaac Newton)*

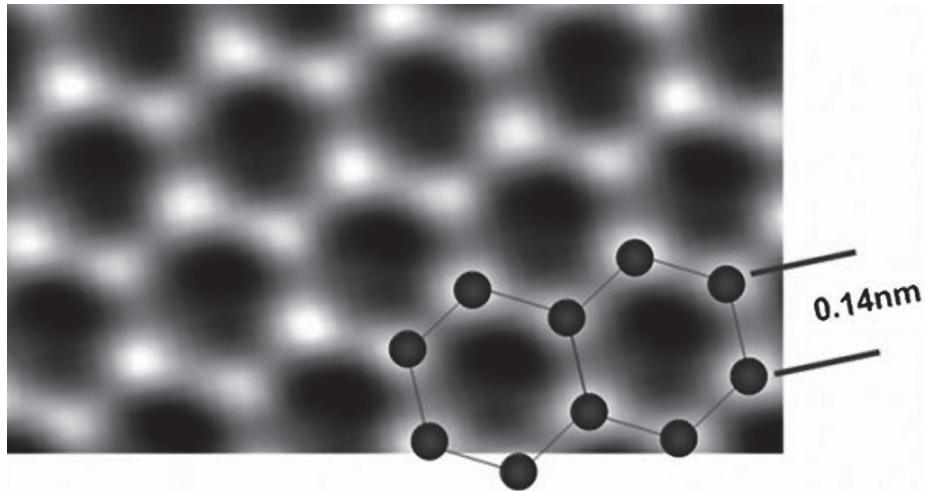
„Az egek dicsérik a te csodadolgodat, Uram... te uralkodsz a tenger kevélységén, mikor az ő hajjai felemelkednek, te csendesíted le azokat... tieid az egek, a föld is a tied; e világot minden benne valóval te fundáltad... Áldott legyen az Úr mindörökké. Ámen és Ámen.” (Zsolt 89,6/a.10.12.53)



## AZ UNIVERZUM TANÚSÁGTÉTELE A TEREMTŐRŐL

A végidőben hirdetendő hármas angyali üzenet egyik döntő tétele a Teremtő imáadására való felszólítás (Jel 14,7). Tudjuk, hogy mennyire időszerű ez az üzenet. Napjainkra maradéktalanul beteljesedett a Péter apostol levelében foglalt kétezer éves jövendölés: „Az utolsó időben *gúnyolódók*<sup>1</sup> támadnak... [akik] *készakarva nem tudják*”, hogy minden Isten szavára teremtett (2Pt 3,5). Nemcsak a vallástalan és magukat ateistának valló emberekre jellemző ez a viszonyulás a keresztények által nagyjából egészen a 19. század közepéig egyetemlegesen vallott teremtéshíthez, hanem most már a keresztény egyházak, sőt a hitvalló keresztények többségére is.

Változatlanul hangzik ugyan a keresztény ókorból származó Apostoli hitvallás (népszerű néven: a „Hiszekegy”) erre vonatkozó tétele – „hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében” – csaknem valamennyi keresztény felekezet istentiszteletén, de átértelmezik az isteni teremtés mibenlétét. Kétféleképpen próbálják összhangba hozni a Biblia terem-



A képen a grafit kristályrácsának egy részlete látszik. A szénatomok homályos pontok. Ma ezt látjuk az atomi világból

tésről szóló tanítását, illetve a korábbi keresztény felfogást és a modern kori evolúciós elméleteket, amelyeket a széles tömegek ma már általánosan tudományos világmagyarázatként fogadnak el. A katolikus verzió így hangzik: Isten az önfelülmúlás képességével teremtette az anyagot, amiből aztán minden kifejlődött. A protestánsok szerint: A Biblia megmondja, hogy ki teremtette a világot, a természettudomány pedig megmondja, hogyan teremtette.

Egy példa arra, hogy a legtöbb mai keresztény mennyire kiegyezik az evolúciós elméletekkel:

Egy evangélikus gimnáziumban tanító biológia-kémia szakos tanár vallomása: „Számomra azok a gondolkodók a legelfogadhatóbbak, akik rámutatnak, hogy a természettudomány és a teológia ugyanazt a valóságot, más célból, más eszközökkel vizsgálja... A kérdések megválaszolása szempontjából közömbös, hogy egy

faj melyik másikból éppen mikor alakult ki, vagy hogy melyik kontinensen találták meg a homo sapiens maradványait... Egyházi iskolában tanító biológiatanárként nagyon fájdalmasan érint, hogy egyházunkban is sokan vannak, akik Darwin munkásságát és az arra épülő tudományos modellt a keresztény hittel összeegyeztethetetlennek tartják.” (Kézdy Edit: *Miért félünk Darwintól? Credo*, 2009/1–2. sz., 14. o.)

*Látjuk tehát, hogy mennyire szükséges teljesítenünk azt a megbízatást, hogy a Teremtőről és a teremtésről szóló bibliai tanítást hallhatóan és elgondolkozhatóan megszólaltassuk a mai emberek, sőt a mai keresztények számára. El kell ismernünk, hogy ehhez a feladathoz érdemben szinte még hozzá sem fogtunk. A szombatról való bizonyosságátételünk például csak egy lábon áll, ha azt bizonygatjuk, hogy ez volt az eredeti, Isten által rendelt nyugalomnap, és*

1 Pontosított fordítás szerint.

hogy a Tízparancsolat, valamint Jézus tanítása és példaadása szerint változatlanul érvényes ma is. *Mindenekelőtt a teremtés emlékünnepeként kell bemutatnunk a szombatot, és ehhez a teremtés bibliai értelemben vett valóságát kell nyilvánvalóvá tennünk.* Ez a másik, sőt elsődleges erős oszlopa a szombatról való bizonyágtévesítésünknek.

Ezért figyelemmel kell kísérnünk a természettudomány újabb és újabb eredményeit is, és örülhetünk annak, amikor ezekkel is alátámaszthatjuk a bizonyágtételünket. **Semmiképpen nem azt értem ezen, hogy bárkivel is vitázni kezdjünk, és úgy lépünk fel, mintha nagyon jártasak lennénk a természettudományokban.** A tudományos eredményeket közérthetően, ismeretterjesztő szinten tolmácsoló cikkekre, könyvekre utalok itt, amelyeket laikusként mi is és mások is érthetnek. Ezekben találunk olyan részleteket, amelyekre nyugodtan hivatkozhatunk, mert nem mi tudálékoskodunk velük. Sokszor találkozunk olyan kijelentésekkel, amelyek nyilvánvalóak, ezért nem szükséges nekünk értelmeznünk őket, amelyekhez alig van mit hozzátennünk.

Példaképpen idézek egy frissen megjelent cikkből, amelyet Frei Zsolttal, az Eötvös Loránd Tudományegyetem atomfizikai tanszékének tanszékvezető professzorával folytatott beszélgetés alapján állított össze a cikk szerzője. (Eötvös Zoltán: Ülünk a mazsolán – minél többet tudunk az univerzumból, annál több a kérdés. *Népszabadság*, 2014. január 11.)

„Gondoljunk egy mazsolával megszórt rétestésztára úgy, hogy

az egyik mazsolán mi ülünk. Ahogy nyújtjuk a tésztát, a mazsolák egyre távolabb kerülnek egymástól, a közelebbi lassabban, a távolabbi mazsola gyorsabban távolodik. Ugyanez az érzetünk, ha bármelyik mazsolára ülünk. Tőlem távolodik minden. És minél távolabb van valami, annál gyorsabban távolodik. Valahogy így tágul az univerzum is. De *nem tudjuk, hogy honnan indult a tágulás, nem tudjuk, hogy mekkora az univerzum az általunk látott horizonton kívül. Fizikai módszerek ennek meghatározására nincsenek...*

A jelenlegi általános vélemény szerint az univerzum gyorsulva tágul. De ez a tágulás nagyon ki van centizve. Ha az univerzumban egy százalékkal több anyag lenne..., összezuhan a világegyetem. Ha egy százalékkal kevesebb anyag van benne, akkor minden matéria homogén módon szétfröccsen, és nem alakulhatnak ki lokális összehúzódások, galaxisokkal, Nappal és Földdel. *Lenyűgöző az a finomhangolás, amelynek eredményeként megszületett ez a világ. De mi hangolta be ezt a rendszert?*

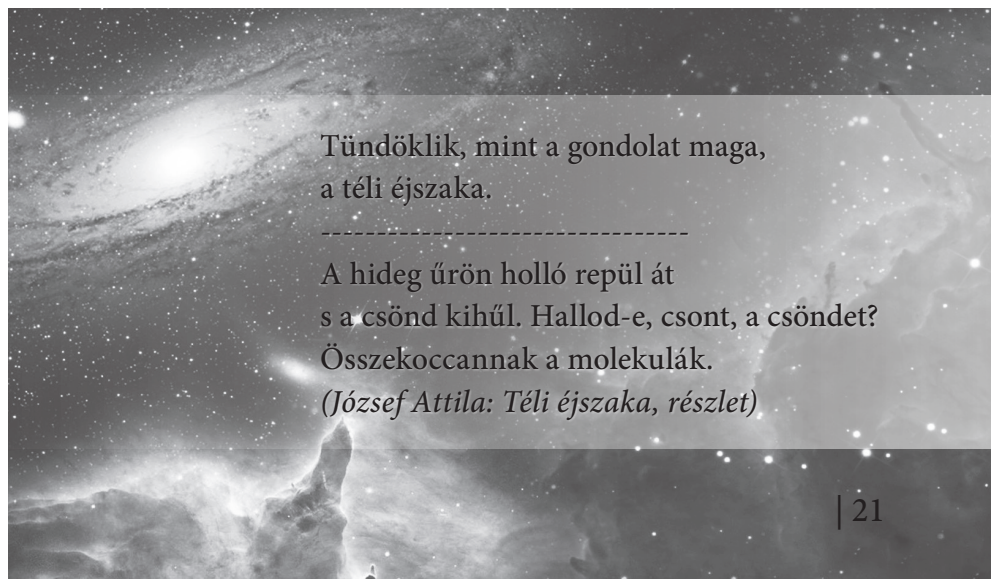
...Mai ismereteink alapján a látható anyag a világegyetem

mintegy 4 százalékát, a láthatatlan tömeg 23 százalékát, a sötét energia pedig 73 százalékát teszi ki. *Azaz, meglehetősen keveset tudunk az univerzumot felépítő anyagokról, energiákról.*

A magunk részéről már csak az alábbiakat tehetjük hozzá a fentiekhez: Mi tart vissza embereket attól, hogy a fenti, kiemelt kérdéseket akár így tegyék föl: **Ki volt a tágulás elindítója? Ki hangolta be ezt az egész „finomhangolt” rendszert?** A legújabb tudományos eredmények alapján nem volna-e kézenfekvő feltenni a kérdést: Talán mégiscsak létezik egy intelligens Teremtő, aki minden természeti törvény Alkotója, és aki mindennek az eredete?

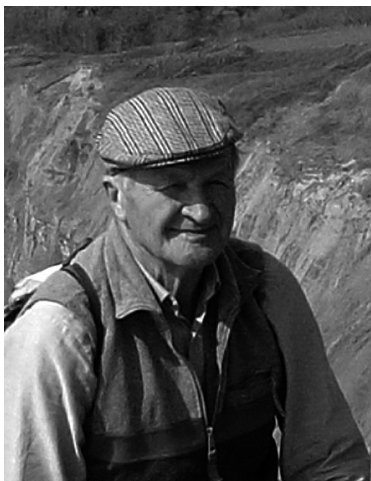
Nekünk pedig, akik kétely nélküli hittel elfogadjuk a Szentírás teremtésről szóló kijelentéseit, nem volna-e okunk sokkal mélyebb tiszteletre, alázatra, csodálatra és engedelmességre Teremtőnk iránt, amikor olyan kijelentéseket olvasunk, mint a fentiek? Egy zsolttárigével zárom e cikket: *„Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le, essünk térdre az Úr előtt, a mi Alkotónk előtt.”* (Zsolt 95,6)

F. T.



Tündöklük, mint a gondolat maga,  
a téli éjszaka.

-----  
A hideg űrön holló repül át  
s a csönd kihül. Hallod-e, csöndet?  
Összekoccannak a molekulák.  
(József Attila: *Téli éjszaka*, részlet)



## MEGEMLÉKEZÉS EGERVÁRI DEZSŐ TESTVÉRÜNKRŐL (1930–2014)

Testvérünk nevét – aki június 30-án, Angliában hunyt el – fordításai révén szinte minden magyarországi testvérünk ismeri. Az 1956-os forradalom után emigrálnia kellett – először Németországban, majd Angliában telepedett le. Adventista családban nevelkedett, 1946-ban keresztkedett meg, majd az emigráció idején élt át újabb megtérést. A hat Egervári-fiú egyike, Egervári Oszkár testvérünk öccse volt. Ma is élő fivéréinek, Tivadar bátyjának és László öccsének ezúton is együttérzésünket fejezzük ki.

Mindenekelőtt azonban hűséges feleségének, Kőszegi Györgyinek – vagy ahogy mindenki hívja őt – Györgyikének kívánjuk Isten támogatását és vigasztalását. Isten segítse őt özvegységében, távoli, második hazájában. Örülünk annak, hogy Dezső gyermekei

mellette állnak, nem kell egyedül megküzdenie minden gonddal.

Szeretnénk ez írás által együttérzésünkről biztosítani Dezső testvérünk Angliában és Franciaországban élő leányait, Katalint, Babukát és Rozáliát is, akik gyermek-, illetve fiatalkorukban gyakran látogattak Magyarországra, többen ismerték őket testvéreink közül.

Körülbelül egy évvel ezelőtt Dezső egy súlyos munkahelyi balesetet szenvedett (7 méter magasból esett le, s ennek során rengeteg helyen eltört a csontja). Magas életkora ellenére ugyanis még mindig dolgozott, azért, hogy Isten művének minél többet segíthessen. Türelemmel, hittel viselt sok szenvedés után adott neki megnyugvást, elalvást az Úr.

Feleségével igen szerény körülmények között éltek, minden gondolatuk Isten munkája, közelebről a magyarországi mű segítése volt, elsősorban fordítási, kiadási, nyomtatási munkákkal és adományokkal. (A Sola Scriptura Teológiai Főiskola új épületének két szintjén például a nyílászárók beszerzésének költségeit ő fedezte, Kati lányával együtt, akinek nagylelkű segítségét szintén nagyra értékeltük és értékeljük.)

Egervári Dezső – aki fiatalkorában fordítónak tanult egy moszkvai egyetemen – sok Whitekönyvet újr fordított (A nagy küzdelem, Jézushoz vezető út, Gondolatok a Hegyi beszédről, Krisztus példázatai, Jézus élete), de különösképpen is kiemeljük és ér-

tékeljük azokat a fordításait, amelyek korábban nem álltak rendelkezésünkre magyarul. Neki köszönhetjük, hogy ma a következő művek is elérhetőek magyar nyelven testvéreink számára: A Bizonyágtételek a gyülekezet számára című 9 kötetes sorozat minden egyes kötete (korábban csak egy kis szemelvényes gyűjtemény állt rendelkezésre, még a Gyarmati-Bósz nyomda kiadásában), az 1888-as anyagok 4 kötete „Kiben bízhatunk?” címen, a Kiadatlan bizonyágtételek Spalding–Magan gyűjteménye, az Igehirdetések és beszédek 1–2. kötete, az Értelem, jellem, egyéniség 1–2. kötete.

Szinte lélegzetelállító teljesítmény. Aki valaha fordítói munkát végzett, az tudja, hogy csak hangyaszorgalommal és nagy önfeláldozással lehetett ennyi kötetet, ennyi oldalt lefordítani, ráadásul még a kiadásukról is gondoskodni. A begépelési és nyomtatási munkákban mindvégig hűséges segítőtársa volt felesége, Györgyike. Neki is hálával tartozik a magyarországi testvéri közösség.

Szeretettel emlékezünk testvérünkre, az Isten országában való találkozás és viszontlátás reményében. Családjának ezzel az igével kívánunk vigasztalást, békeséget és reménységet: „Az pedig annak akarata, aki elküldött engem – mondta Jézus –, hogy mindaz, aki látja a Fiút, és hisz Őbenne, örök élete legyen, és én feltámaszom őt az utolsó napon.” (Jn 6,40)

Vankó Zsuzsa



## Rövid beszámoló a pécsváradi Dombay-tónál rendezett gyerektáborról

Sok örömünk volt abban a kétnapos gyermektáborban, amelyet június 15–16-án, vasárnap és hétfőn tartottunk meg. Az akkori kedvezőtlen időjárás miatt május közepéről kellett az alkalmat erre az időpontra áttennünk. A tábor motója a meghívón is olvasható volt: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, mert ilyeneké a mennyeknek Országá.”

Vasárnap volt nagyobb a résztvevők száma, akkor 35 gyerek és 12-15 gyerekes szülő vagy segítő vett részt az alkalmon (míg hétfőn 28 gyermek néhány segítővel), ebből mintegy 18 gyerek nem adventista szülők gyermeke volt.

A következő helységekből jöttek a táborozók: Pécs, Pécsvárad-Szilágypuszta, Baja, Nagyatád, Csátalja, Siklós, Egerág, Véménd. Mivel mostanra kellett áttennünk a tábor időpontját, ezért egyéb

programok ütközése miatt Kaposvárról és Kakasdról nem tudtak eljönni a jelentkezők. Egy része a gyerekeknek a táborban aludt, mások Pécsváradról és környékéről csak nappalra jöttek ki.

Sokat énekeltünk, közös, irányított játékaink is voltak, és szabadon is hagytuk a gyerekeket játszani. A gyerekek megkérdezése alapján a sok játék közül általában a számháború és a foci vitte el a pálmát. De volt vasárnap délután kürtöskalácssütés és -evés, ebédre bográcsozás, este a tó mellett tábortűz is. Hétfőn délelőtt kirándultunk a Zengőre. Mind a két napra jó idővel ajándékozott meg minket az Úr. Hétfőn sem kánikula, sem eső nem volt.

A helyi gyülekezetből néhány áldozatkész testvér és a Pécsváradra járó (nem adventista) Bibliakörös, illetve a közösségünkbe járó, de meg nem keresztelt két házaspár oroszlánrészt vállalt a tábor feltételeinek és hangulatának megteremtésében, valamint az ét-

keztetés lebonyolításában. A fáradozás mellett bizonyára nekik is sok vidám és örömteli percben volt részük. Hétfőn reggel és délután rövid bibliai történeteket is tanítottunk a gyerekeknek, és sokat énekeltünk. Ezen kívül vasárnap és hétfő délután lehetőség volt kézműves-foglalkozásra is, amelyre külsős szakembert kértem fel. Vasárnap ebéd után pedig egyik keresztségre készülő geológusunk a kőzetekről és az ásványokról tartott szemléltető bemutatót a táborozóknak.

A szülők, az anyukák arcán látni lehetett a meglepedséget és a hálát, amit szavaikkal is kifejeztek. A táborzáráskor néhányan a szülők közül ott lehettek a közös énekléseinken, így valamit érezkelhettek a tábor keresztény légköréből is. Ugyanígy eljöttek (nem adventista) szülők a vasárnap esti tábortűz programjára is. Ez utóbbit csak azért hangsúlyozom, mert a gyermektábor célja a misszió volt.



A bizalomépítés, a bizalom elnyerése elengedhetetlen része annak, hogy további, szélesebb körű programok valósulhassanak meg az Úr kegyelméből Pécsváradon és térségében az elkövetkezendő évek folyamán. A kialakult kapcsolatok további építőmunkát igényelnek a szülőkkel, akik csemetéiktől élményekkel teli beszámolókat hallhattak, és azt is érzékelhették, hogy „nem nyomtuk őket agyon gyerektanítással és vallással”, hanem minden tekintetben igyekeztünk figyelni rájuk.

Bajáról egy résztvevő család jelezte, hogy ilyen típusú táborozásra máskor is szívesen eljönnének. Egy másik bajai gyülekezeti tag arra bátorított, hogy felnőtt-tábort is jó lenne itt szervezni, mert Bózsva messze van, a törökkoppányi táborozások pedig nagyon hiányoznak.

Messze ár alatt hirdettük meg a tábort, éppen azért, hogy a pénz hiánya ne tartson vissza senkit sem. Mivel a táborhely tulajdonosa és annak veje hozzánk jár Biblia-körre, ezenfelül jó érzésű, keresztény emberek, emiatt is engedményeket kaptunk az igen szép természeti környezetben kialakított kis táborhelyen. Az étkezés költségeit magunkra vállaltuk, de időközben névtelen adományok is érkeztek a táboroztatás költségeinek a megsegítésére.

Ez a két nap sokat gyógyított a lelkemen – még ha fárasztó volt is, az örömünk megsokszorozódott. Dicsőség az Úrnak mindenért!

*Testvéretek az Úrban: Pongrácz Róbert és a nagy család. Pécsvárad, 2014. június 17.*

Szeretnénk kiadványunkat minél több helyre eljuttatni, ezért örömmel fogadjuk a lap fenntartására szánt adományokat, amelyeket köszönettel elfogadunk az alábbi számlaszámon: **VAJDASÁGÉRT ALAPÍTVÁNY 10402623-50526554-86651004**. Akinek nehézségekbe ütközik az alábbi számlaszámra történő befizetés, ezeken az elérhetőségeken kereshet minket: [kurtszo@kurtszo.hu](mailto:kurtszo@kurtszo.hu); 06-30/619-5901.

*A szerkesztők*



*Tábori életképek*

**Elérhetőségeink:** [www.kurtszo.hu](http://www.kurtszo.hu); e-mail: [kurtszo@kurtszo.hu](mailto:kurtszo@kurtszo.hu). További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: 06-30/619-5901; illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen. A [kurtszo@kurtszo.hu](mailto:kurtszo@kurtszo.hu) címen várjuk a kérdéseket és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

# Ifjúsági tábor

Nagynyárád, 2014. július 27.–augusztus 3.

*Mélyebb ismerkedés a Biblia tartalmával, kirándulások,  
kreatív zenei műhely, egyéb szabadidős programok*

*Reggeli programok*

## **Kortárs társadalmunk és a „jó hír”**

*Rövid bevezető gondolatok után közös beszélgetések az evangélium képviseléről világunkban*

*Világunk és a kortárs társadalom állapota, alapproblémái – Nagy szükséglet a „jó hír” hiteles képviselője •  
Hogyan képviseljük az evangéliumot a jelenlegi fiatal generáció körében? • Hogyan képviseljük az evangéliumot  
a legszegényebbek, a legelesettebb, legelhagyottabb társadalmi rétegek körében? • Hogyan képviseljük az evan-  
géliumot a magasan képzett emberek és a gazdag emberek körében? • Hogyan képviseljük az evangéliumot  
a Bibliát nem vagy nem igazán ismerő vallásos emberek körében?*

*Esti programok*

## **Biblia és történelem**

*Bepillantás a Biblia egyedülálló történelemszemléletébe és történelemfilozófiájába*

**Hétfő** • A Biblia történelemszemlélete

**Kedd** • A görög–perzsa háború Dániel könyvében

**Szerda** • Jeruzsálem sorsa Mikeás és Dániel könyvében, valamint Jézus kijelentéseiben

**Csütörtök** • Az iszlám hódítások Jelenések könyvében

**Péntek** • Az emberi történelem végkifejletére vonatkozó párhuzamos kijelentések Jézus nagy prófétikus  
beszédében és Jelenések könyvében.

Napidíj: 4 000 Ft/fő/nap (falusi vendéglátás), a tízfős szállón 3 000 Ft

*Előadók, beszélgetésvezetők, akik biztosan ott lesznek: Vankó Zsuzsa, Reisinger János, Ferge Béla*

---

## **Ének-zenei és „hármás angyali üzenet” tábor**

Nagynyárád, 2014. augusztus 10.–augusztus 20.

Külön programot nem mellékelünk, ezzel a helyszínen ismerkedhetnek meg a résztvevők – a tábor  
programja Jelenések könyve 14,6–13 igeszakaszának részletes átvételéhez kapcsolódik, az ország  
minden tájáról hívott résztvevőkkel. A tábor a tavalyi székelyjói missziós tábor folytatása.

Napidíj: 4 000 Ft/fő/nap

Nagynyárádon az előadások a művelődési házban vagy a Budai Nagy Antal 15. szám alatt, az Oltalom  
Alapítvány központjában lesznek, a (vegetáriánus) étkezések a helyi általános iskola menzáján. Rossz  
idő esetén a sportcsarnokot használhatjuk.

*Turnusvezető: Reisinger János*

# KÖNYVAJÁNLÓ

Tóth Gábor

***Az előkészület mint legfontosabb életelv az utolsó napokban. Gondolatok és felhívások***

Ára: 350 Ft

A hívő élet nem más, mint előkészület, felkészülés. Mindenkinek szüksége van csendességre, sőt a korábbi évekhez képest még több időt és energiát kell szánnunk Isten keresésére, hogy megállhassunk „ama napon” Őelőtte. Az előkészület egy életelv, amely áthatja a mindennapokat: munkánkat, szabadidőnket, szolgálatunkat, családi életünket, emberi kapcsolatainkat. Nem jelent görcsös emberi akarást, de jelent lelki erőfeszítést az Ige mélyebb megismerésére, az imádságra és a testvéri közösség ápolására. A világhoz való kötődéseket tudatosan csökkentve „az odafelvalókkal törődünk”. Az előkészület szól az önvizsgálatról, az ítélet jelenetein való időzésről, az igazság mélyebb szeretetéről, Istennel való kapcsolatunk továbbépítéséről, az anyagiakhoz való viszony újragondolásáról. Mindezek célja: a megszentelődés útján való tudatos haladás, és az öröklétre való készülés, az Istentől kapott lelki eszközök igénybevétele által.

Reisinger János

***A Biblia... a predesztinációról***

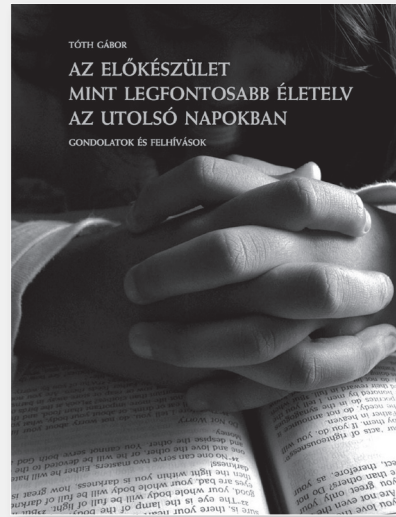
***A Biblia... a szabadságról***

Megjelent *A Biblia...* sorozat két legújabb füzeté.

Ha *a szabadságról* nyilatkoznak, az emberek általában két dologra szoktak utalni. „Az a szabadság, ha azt csinálom, amit akarok” – így szól az egyik érvelés. „Ha nem tehetem meg a jón kívül a rosszat is, nem vagyok szabad” – valahogy így hangzik a másik. Mit tanít ezzel szemben a szabadságról az Írás? Ezzel foglalkozik ez a kis füzet, a következő bibliai kijelentéseket követve: „Minden szabad nékem, de nem minden használ; az igazság szabadokká tesz titeket; a szabadság tökéletes törvénye; ahol az Úr Lelke, ott a szabadság; a szabadság ürügy ne legyen a testnek.”

A *predesztináció* fogalma homályosnak, kiismerhetetlennek tűnik sokak számára, mivel az évszázadok során értelmezése súlyos torzuláson esett át. E kis füzet bemutatja e fogalmat, annak bibliai értelme szerint. Szól az isteni előre látásról és előre rendelésről, ezzel kapcsolatban az igazi és hamis szabadság fogalmáról, s arról, Isten hogyan segíti a jókat, s hogy az emberi döntések befolyásolhatják-e Isten szándékait?

A sorozat füzetei 150 Ft-os egységáron kaphatók.



A kiadványok megrendelhetők:

BIK Könyvkiadó (1181 Bp., Reviczky u. 46.)

06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu



Eljön az idő, amikor a játék  
mutatványánál fontosabb, ami  
szívedben mint a nyugtalan parázs ég,  
s amit, úgy érzed, meg kell vallani.  
Valami ige keresi a testét,  
valami lélek köntösét, a szót,  
s melengeted, hogy végre megszülessék,  
magzatodat, az igazi valót.  
S már nem te szólsz, az szól teáltalad már,  
mit annyi lázas éven át tagadtál:  
az igazság, mely sorsodban ragyog.  
Dicsőséged lesz, ha kimondhatod.

*(Rónay György: Láttál csodákat, 1948)*